

Men türki halklaryň Pars we Arap medeniýetleri bilen gatnaşyklaryň netijesinde düýpli ösüş gazananlygyna ynanýaryn, bu ýagdaý Oghuz türkmenleriniň syýahatynda aýdyň görünýär.

Oghuz türkmenleri häzirki zaman Mongoliýa we günorta Sibir bilen gabat gelýän ýerlerden gelip çykyp, Milady VIII asyrdan Günorta Aziýa tarap göçüpdirler. Geljekki birnäçe asyryň dowamynda, bu taýpalar günbatara tarap göçüp, soňunda häzirki Türkiýä çenli sebitlere barypdyrlar.

Özleriniň migrasiýasy wagtynda Oghuz taýpalary patriarhal jemgyýet gurluşyny goldap, göçme maldarçylyk bilen meşgullanypdyrlar hem-de “ýurt” diýlip atlandyrylýan göçme jaýlary ulanypdyrlar. Bu çäýe durmuş ýörelgesi olara giň ýerlerde ýaýramak mümkinçiligini beripdir.

Milady X asyrdan çenli, Yslam Oghuz türkmenleriniň arasynda esasy din bolup, olaryň jemgyýetçilik, medeni we syýasy gurluşlaryna çuňňur täsir edipdir. Şu döwürde “Türkmen” adalgasy ilkinji gezek peýda bolupdyr. Onuň takyk manysy heniz-de jedelli bolsa-da, **“Türkmen”** köplenç **“türke meñzeş”** ýa-da **“arassa türk”** diýip terjime edilýär.

Milady XI asyrdan, Oghuz taýpalary Seljuk imperiýasyny döretmek üçin birleşipdirler. Esasy taýdan türk bolan bu imperiýa, täze ýerleriniň ösümlük Pars medeniýetine çalt uýgunlaşypdyr. Bu birleşme, soňraky Osman imperiýasy astynda ösüş gazanan medeni türk-pars däbine — türk we eýran düzüminiň baý medeni birleşmesine ýol açypdyr.

Şu gün hem, türkmen we türk dilleri ajaýyp derejede özara düşünişmek ukybyny saklaýarlar.

Aybars El Harezmi